گوتارێکی سیاسیی جودا، پێویستییەکی هەنووکەییە-1-.. هادی ح□م□□شید – کامیار سابیر

نەخشەرێگەیەکی بەدیل، بۆ فەشەلی حیکایەتەکانی کوردایەتیی

هادی ح□م□□شید
کامیار سابیر

ئەگەر سەردەمی شێخ مەحمودیش ب□□□نین، تەنیا لە چلەکانی چەرخی رابردووەوە دەست پێ بکەین، نزیکەی هەشتا ساڵە گەلی کورد لە کوردستانی عێراقدا، بە ئومێدی دەستڕاگەیشتن بە مافە سیاسییەکانی، لە نێوان گێژاوێکی سیاسیی پێچەڵ پێچەڵدا، دێت و ئەڕوات، ئەوە سیی ساڵیشە دەسەڵاتی حیزبی کوردیی و بنەماڵە سیاسییەکانی کوردمان بیینی کە ئەگەر بە ویژدانەوە تەعبییری لێ بکرێ، ئەبێ بگوترێ فاشیلترین دەسەڵات و حوکمڕانییە لەسەر رووی زەویی، بە تایبەتییش لە گەندەڵیی و برسییکردنی بە ئەنقەستی خەڵک و بەهەدەردانی سامانی نیشتمانییدا. گەورەترین کێشەی سیاسیی ئەو حیزب و کەسایەتییانەی خۆیان بە نەیار و رەخنەگری سیاسیی ئەم فەشەلە سیاسییەی هەرێم و حیزبەکانی ئەزانن، بێ گوتاریییە! گوتارێکی سیاسیی جیاوازیان نییە کە لە پارتیی و یەکێتیی و دووکانە سیاسییەکانی تر، جودایان بکاتەوە.

ئەم بێ گوتارییە، نەبوونی روئییەی سیاسیی و هێزێکی ئۆپۆزیسیۆن کە بتوانێ فۆرمەڵەی داخوازییەکانی خەڵک بکات کە زیاتر لە عەدالەتی کۆمەڵاتییدا جێگیر ئەبن، وەکو هێزێکی کارای ئۆپۆزیسیۆن، گوتارێک تەبەنیی بکات کە ببێ بە جێگەی متمانەی بەشێکی زۆر لە خەڵکی ناڕازیی، بە تەواویی لە هەڵبژاردنەکانی عێراق(١٠ ئۆکتۆبەری ٢٠٢١)، رەنگی دایەوە و زۆرینە پەنایان بۆ بایکۆت برد.

بایکۆتی بەرین لە ئاستی عێراق و هەرێمیشدا، بەشی هەرە زۆری بۆ ئەوە ئەگەڕێتەوە کە هێزێک یان پارادایمێکی جیاوازتر لە هێزە طائیفیی، قەومیی، ئیسلامیی و گەند□□کان، بوونیان نییە و خەڵك متمانەی بە ئۆپۆزیسیۆنی شەریکی دزەکان نەماوە، بایکۆتەکە

سەرتاسەری عێراقی گرتەوە و بەغداد لە پێش هەموو شارەکانەوە بوو. هاوکات، بایکۆتی هەرێم، ئەفسانەی دەسەڵاتداریی پارتیی و یەکێتیی، تووشی زەمینلەرزە کرد. لە نەبوونی ئەپۆزیسیۆنەکدا کە جێگەی متمانەی خەڵکی ناڕازیی بێت، شاری سلێمانیی شکۆی یەکێتیی و گۆڕانی شکاند و ٨٪ ی خەڵکیان لەگەڵدایە کە دیارە زۆرینەیان موچەخۆرن یان لە ترسی برسیەتیی و نانبڕیین، دەنگیان پێ ئەدەن. بە پارتیی و بادینانیش هەمان راچڵەکیین هەیە.

گۆڕان، ئەپۆزیسیۆنی زۆر ناشیرین کرد. یەکێتیی نوێ لە دوای کودەتای ٨ی تەممووزەوە، بە تەواویی بووە بە دووکانەکی سیاسیی کە مەئموریەتەکەی بە هەندە مەئمور سپێردراوە کە هەموویان لەو دزیی و تاڵانییەی کوردستاندا، لەگەڵ پارتیی شەریکن(بە پشکی زۆر کەمەوە). گرنگترین شت لە دوای ئەم هەڵبژاردنەوە، ئەوەیە چۆن بەشەکی کارا لە خەڵکی بایکۆت، بە کاری هاوبەش و بیروڕا گۆڕینەوە، ئەم بە ئاسۆیە لە سیاسەتدا، بە گوتارەکی سیاسیی جوداوە، تێپەڕێنن و روئییەکی سیاسیی و عەقڵانیی، هەڵاوەردراو لە سیاسەتی فاشیلی کوردایەتیی و حیزب و بنەماڵەکانی، تەبەنیی بکەن؟ بە دەنیاییەوە، ئەمە باوەڕمان وایە پێش هەموو شتێ ئەبێ گوتار و روئییەکەی لە گوتاری زاڵی کوردایەتیی و ئەو تیجاڕەتە نەتەوەییەی بەناوی کوردەوە ئەکرێ، داببڕێت. هاوکات، لەو گەندەڵیی و پۆپیولیزمەش رزگار بکرێ کە خەڵکەکی زۆر بە پارە و بەرژەوەندیی تایبەتیی خۆیان، سیاسەت ئەکەن و لە بەها گشتییەکان و مۆڕاڵە کۆمەڵایەتییەکان، دائەبڕن.

کورد لە کوردستانی عێراقدا، ئەوە نزیکەی ١٠٠ ساڵە دەستوپێ لەگەڵ عێراقدا نەرم ئەکات، هەمیشە وەکو ئەوەی ستەمەکی زۆر گەورەی لە کرابێت، وەکو قوربانییەک خۆی نیشان ئەدا کە ستەمەکی لێ کراوە، لە دونیادا وێنەی نەبووە و نییە. سیاسەتی باوی کوردایەتیی، گوتارەکەی زاڵە، یان دروستتر، چیرۆکەکی باڵادەستە کە زیاتر نەتەوەییەکانی کورد، حیزبەکانیان و شێخە سیاسییەکانی رێبازە دینییەکان(نەقشبەندیی و قادریی) و ئەو نوخبانەی هەمیشە، خزمەتی بنەماڵە سیاسییەکانیان کردووە، ئەگرێتەوە. چیرۆکی سیاسەتی کوردیی لەو بەشەی پێیدەگوترا ویلایەتی موصڵ و لە هەندێ دەخیشدا بە کوردستانی باشوور(نەک باشووری کوردستان) لە ناوەڕاستی بیستەکانی چەرخی رابردوودا، پێش لکاندنی بە دوو ویلایەتەکەی تری عێراقەوە(بەصرە و بەغداد)، وردە وردە فەرمۆڵە ئەبوو، چیرۆکەکە لە شێخ مەحمودەوە، دەست پێئەکات و بە ریفراندۆم و کوردایەتییەکەی پۆست

ریفراندەم و کودەتاکەی ماڵەی تاڵەبانیی لە ٨ی تەممووزی ٢٠٢١ دا دژ بە ئامۆزاکەیان(لاهور جەنگیی)، درێژەی هەیە(نەک کۆتایی هاتبێت).

تێپەڕ بوونی صەدەیەک، زەمەنێکی زۆر دوور و درێژە بۆ لێکەوتە سیاسیی و ئاڵوگۆڕە سیاسیی و کۆمەڵایەتیی و کولتوورییەکانی هەر نەتەوە، گەل و جڤاکێک، چەندیین نەوە چوونە ژێر خاکەوە، چەندیین نەوەی تریش لە هەڕەتی گەنجیی و لاوییەتییدان بە دەردەسەرییەکانی کوردبوون و ئازاری خورافەکانی کوردایەتییەوە، ئەناڵێنن، وێڕای ئەوەی سەری چەندیین نەوەی تریش سپیی بوو، یان بەدیار چیرۆکە گەلگامشییەکانی بزوتنەوەی سیاسیی کوردەوە، پییر بوون. لە هەمووی سەیرتر، ئەم بزوتنەوە پرۆکسییەی کە لە شێخ مەحمودەوە درێژ ئەبێتەوە بۆ بارزانیی و کوڕ و کوڕەزاکانی، هەمیشە ڕۆڵی قەییومیان بۆ تورکیای ئەوکات و ئێستا گێڕاوە، بەڵام بە ئەدەبییاتی شاعیرانەی کوردایەتیی، ناونراوە، بزوتنەوەی رزگارییخوازی کوردستان! بێئەوەی چوار کەس هەبن و پرسیار لەوە بکەن، ئەجێندای ئەو بزوتنەوەیە، لە کێ رزگار ئەبێت و بۆ کوێ ئەچێت؟

ئەمەی سەرەوە، بەشی یەکەمە لە زنجیرە وتارێک بە هاوبەشیی ئەینووسین و درێژەی ئەبێت.

خوێندنەوەیەك بۆ ڕۆمانی ئەلف/یای ڕەزا عەلیپوور.. سێران محەمەدسوورە

ڕەزا عەلیپوورم وەک دەنگێکی جیاوازی شیعریی، لەتەک هەردووک شاعیری تری ڕۆژهەڵاتی کوردستان ساڵح سووزەنی و یوونس ڕەزایی ناسی و بۆ من جێگەی سرنجڕاکێشان و خوێندنەوە بووە.
یەکەم بەرهەمە شیعریی ناوبراوم ساڵی 2014 خوێندەوە بەناونیشانی “قاڵییەک دەناسم لە هەرچی گوێیەتی ماندووە”. دووەم بەرهەمە شیعریشم ساڵی 2016 خوێندەوە بەناونیشانی “کڕاکە”.
خوێندنەوەی ئەو دوو بەرهەمە وایکرد وەک تێنووی شیعر چاوەڕێی بەرهەمی شیعریی دیکەی ناوبراو ببم. تا ئەوەی دوا بەرهەمی

(ئەلف/یا)م بەدەستەوە گرت. بەڵام ئەمجارە شیعر نا، بەڵکوو ڕۆمان. ڕۆمانێک کە نووسەرەکەی هەر وەک شاعیرێک کە نەدیتراو دیتراو دەکات، خوویایە.
نووسەری ڕاستەقینە، ئەوەیە کە دوای خوێنەر ناکەوێت، بەڵکوو بەشداریی بە خوێنەر دەکات، ئەم دوانەکەوتن و بەشداریپێکردنی خوێنەرە دوو شتی لێکجیاوازن. بەهەمە حاڵ، لێرەدا ئێمە دەمانەوێت نووسینەکەمان لە دوو خاڵدا بخەینەڕوو:

یەکەم:
زمانی ڕۆمانی ئەلف/یا زمانێکی سەرشێتە، زمانێکە وەک ڕووبارێکی بێخووە، لەگەڵ خۆیدا دەتبات و پێشینەیەکیشت لەی نییە، تا بە دوورگەکانی خۆیت نەگەیەنێت، نازانیت بۆ کوێ دەگەیت، لە کام کەنار گیرساویتەوە. ڕاستیی نووسینی بەرهەمی باشیش ئا ئەمەیە، کە چارەنووسی خوێنەر دەداتەوە دەست کەناری دەریای خۆی.
لە دەقی ئەدەبیی وەك شیعر، چیرۆك و ڕۆماندا، هاوکێشەکی پێچەوانە لە ئارادایە، واتە خوێنەر لەگەڵ بەرهەم و بەرهەم لەگەڵ خوێنەر. هاوکێشەی خوێنەر لەگەڵ بەرهەم، هاوکێشەیەکی باوە، واتە ئەو ڕۆمان/دەقەی کە نووسەر لەگەڵیدا خۆشخوانە، ئەو ڕۆمانەیە کە نووسەر ناژێنێت بۆ زەمەنێکی نادیار، بەڵکوو دەیژێنێت بۆ شاگەشکەبوون و کەکردنەوەی بەردەنگ، کە لەگەڵ مردنی نووسەری دەقەکەشدا، ئەوە دەقەکە خۆی، دەفەوتێن. چونکە نووسەر لەگەڵیدا لەدایکنەبووە.

هاوکێشەی پێچەوانەی دووەم هاوکێشەی دەقە لەگەڵ خوێنەر، لەم هاوکێشەیەدا ئەو دەقەی کە نووسەر لەگەڵیدا دەژیێت، هەردووکیان منداڵی یەك پزدانن و لە یەك پزداندا بەیەکەوە هەڵیانکردووە، ژیاون و هاتوونەتە دنیاوە، بەڵام بە مردنی نووسەرەکەی، دەقەکە ناکەوێت، نەکەوتنی دەقیش نەکەوتن و هێشتنەوەی ڕووحی نووسەرە. ئەو دەقەیە کە دواجار دەفریای نووسەر دێت و لە کاتگەشتی خوێندنەوەدا بەشداریی بە مانەوەی نووسەر دەکات. بێگومان ڕۆمانی ئەلف/یاش دەکەوێتە هاوکێشەی دووەم. لە هاوکێشەی دووەمدا، دەق هەڵگری ڕووحی نووسەرە بۆ ئایندەیەکی دوور و هەردەم لە گفتوگۆدایە لەگەڵ خوێنەر، هەر بۆیەشە بە ناوی هاوکێشەی دەق لەگەڵ خوێنەر دەناسرێت، ئەو جۆرە دەقانەی سەر بەم هاوکێشەیەن خوێنەر لە خوێندنەوەیاندا تووشی هەراسانیی، جاڕسبوون، بەڵام ملنەدان دەکەن. دەقی سەر بەم هاوکێشەیە دەقێکی سرکە و بەردەوام لە خوێندنەوەی نوێدایە.

خاڵی دووەم کە پێویستە لەم ڕۆمانەدا ئاوڕی لێبدەینەوە

بێماڵییە¬*.
لە ڕۆمانی ئەلف/یادا ڕووبەڕووی دوو هاوکێشەی بێماڵیی دەبینەوە. ماڵ تەنی وەك شوێنی نیشتەجێبوون نا، ماڵ وەك شوێنی ئارامیی. بێماڵییش وەك لەدەستدانی ئەو ئارامییەی کە هەمانە؛ ڕووبەڕووبوونەوە لەگەڵ بەها و پیرۆزییەکان، هەڵگربوون بە نەریتی جێگیر و نەبزواوی سیاسیی، فەرهەنگیی و ڕۆتین و… تاد. جا ڕۆمانی ئەلف/یا لە ڕوویەکی تری نووسینەوە، بێماڵییە، واتە تێکشکاندنی سوونەت و باوی نووسینە پلۆت، دیالۆگ و زمان، گۆشەنیگا و کارەکتەر، ڕێزمان و…
لە ڕۆمانی ئەلف/یادا هاوکێشەی یەکەم پەیوەستە بە یووسف و هاوکێشەی دووەم بە داود ئامێدییەوە پەیوەستە. هاوکێشەی یەکەم تایبەتە بە کارەکتەر یووسف. یووسف کەسێکی ڕاڕا، شپرزە، نامۆیە و لەنێوان دەیان کێشەدایە، هەر ئەمەش وایکردووە کە هەندێکجار لە ڕۆمانەکەدا پەنا ببردرێتە بەر خۆدوواندن و کارەکتەر لەگەڵ خۆی بدوێت. ئەم خۆدواندنەش زیاتر ئەوەی لێکەوتووەتەوە و ئەوە خوویا دەکا، کە باری دەروونیی کارەکتەرەکە لەڕووی کۆمەڵایەتیی و خێزانییەوە ڕاڕا و گوماناویی، پەشێکایی و سەرگەردانە، ترس و چاودێریی، لەدەستدانی ماڵ کە تاکە شوێنێك کە یووسف پێیەوە پەیوەست بێت، لە بەرانبەر هەموو شتێك کە هەیەتی و ئەوەیش کە نییەتی ماڵە، بەڵام لەوێدا بەدەر لە ترس و چاودێریی سیاسیی، ژیانی دێسارد و ڕووحکوژی ڕۆژگار و بێبەزەییەکەی، ماڵۆك/خانوویەکە کە هەیەتی بۆ ئەوەی دواجار تێیدا بمرێت:
“ئەی ئەگەر بیفرۆشم لە کوێ بژیم؟
لەکوێ بمرم؟ نەم گوتبوو.
ئەوەی هێشتا بەم شارەوە توندتوند گرێیداوم ئەم ماڵەیە.”
(عێلیپوور، 2020: 16)
لێرەدا دەبینین، ماڵ گوزارشتە بە ژیان و مانەوە. ژیان و مانەوە ڕاستەوخۆ پەیوەستە بە خاك و نیشتمان. خاك و نیشتیمانیش پەیوەستە بە دووانەی ئازادیی و ناسنامەی نەتەوە. مرۆڤ بەبێ ناسنامە و ئازادیی کۆیلە و کۆڵەوارە. کەواتە لەلای یووسف بێماڵیی واتای کۆچ و بەڕێگەوەبوون ناگەیەنێت، ئەوەندەی مانای زیندووبوون و مکوڕبوون دەگەیەنێت لە نیشتیماندا، هەموو ئەمانە وایکردووە دیوێکی جیاوازی یووسف لە بێماڵییدا لە دیوی ئامێدیی جوودا بکاتەوە. بۆیە وتمان نیشتیمانیش، چونکە ماڵ لە ئەلف/یادا فرەڕەهەندە.
لە هاوکێشەی دووەمدا جیاوازییەکی پێچەوانە و دژ دەبینرێت لەگەڵ هاوکێشەی یەکەم، لەڕووی ماڵ و بێماڵییەوە. هاوکێشەی دووەم پەیوەستە بە داوود ئامێدییەوە. داود ئامێدیی هەڵگری ڕووحێکی

بزۆز، جێگیرنەبوو، نەگونجا و ناتەبا لەگەڵ دەوروبەر و تەواوی کایەکانی تری ژیان، بۆیە دەبینین هەرگیز بە تەواوەتی جێگیر نییە، هەر جارە و لە شوێنێکە؛ زۆر ئاسمانی ئەو هەمان ئەو گەزە ئاسمانەی یووسف نییە جا هەر لە زیندانەوە بگرە تا بگرەوبێرەی لەگەڵ لەیلا، حافز و ساخکردنەوەی دەستنووسەکانی ئامێدیی. هەڵبەتە لە زۆر شتدا ئەم دوو کارەکتەرە دەبنەوە بە یەك، بەڵام بابەتی نووسینی ئێمە دەرخستن و پێشاندانی ئەمەیان نییە.

ئامێدیی بەهۆی کەمتەرخەمییەوە یان ئاگاییەوە بووبێت، هەڵگری ڕووحێکە کە دەیەوێت بەربەست ببڕێت، یانیش بەرەو ڕووی هەڵبشاخێت، بەڵام ئەوەی یووسف تێدامانە لەنێو نۆرمی ژیان و دواجار ناچارییەکە ملی پێدەدات. ئامێدیی خۆی نەبان دەکات و لەژێر سێبەری ئەم نەبانییەدا دەیەوێت ئەو ڕاستییەی کە لە نەکران بەدەرە بینووسێت، ئەوە بنووسێت کە خۆی دەیەوێت نەك ئەوانەی کە دەیانەوێت، ئەمەش تێکشکاندن و هەڵتەکاندنی نۆڕمێکی فرەسەختە. نەنووسینەوەی ئەوەی دەگوترێت، ڕووەرچەرخاندنە لە ماڵ، ماڵ لێرەدا وەك وابەستەبوون بە ژیانێکی یەکڕەنگ، یەکدەنگ، نەریتیی و باو، هەڵاتن لەو ماڵە شوێنهەڵگرتنی بۆماڵییە، ڕووەرگەڕاندنە لە ماڵی باوك بۆ ماڵی بۆماڵیی و بەهای نوێ. ڕەتکردنەوە واتە ڕازیینەبوون و دەستوپێوەندنەبوونیەتی بۆ ئەمارەت، میرمونشی و ئەوانی دیکە، ئەنجامەکەشی لێڕوونە، ناچارە و مل نادات، پێویستیی ڕۆڵی خۆی دەگێڕێت و خۆی لێ خەمسارد دەکات. کەچی لەلای کارەکتەرەکەی تر کە یووسفە، ڕەتکردنەوە نییە و زۆرجار ئەوەی کە دەیەوێت بیڵێت نایڵێت. بۆیە ملدەدات، ڕازیبوونی یووسف ناچاریی و پێویستییەکە بۆ پارە و ڕووەرچەرخاندنی نییە.
ئامێدیی لە گەڕیدەییدا بۆماڵیی هەڵدەبژێرێت و دەربەدەریی. بۆ ئەوەی شوێنێك کە دواجار دوا شوێنە، کە نازانێت کوێیە تێیدا بمرێت، نەك وەك یووسف، کە ماڵ یەکەم شوێنە و دەشیەوێت دواجار جەستەیەکی سار بە مێتەکە و ملدانە ناچارییەکەی، تێدا بسپێرێت.

لە کۆتاییدا دەمەوێت بڵێم، نووسین لەمەڕ ئەلف/یا فرەسەخت و تاقەتپڕووکێنە. کەشی ڕۆمانەکە، ترس و چاودێریی، گرژیی و پەرێشیی، سەرگەردانیی و خەم، ڕاڕایی و گرفتەکانی، باڵ بەسەر خوێنەردا دەکێشێت. هەبوونی دوو چیرۆك، دوو کارەکتەر و دوو زەمەن؛ کە لەیەکچوون و جیاوازیان هەیە، ئاڵۆزییەکی زۆری دروستکردووە ئەمە بێجگە لە گفتوگۆیەکان، کە هەندێك جار سەخت دەبێت کە بزانی کامە کارەکتەرە کە دەپەیڤێت. سەرباری ئەمە چیرۆکی یووسف، گەشەپێدەر

و بەردەوامیی چیرۆکی ئامێدییە، لە دوو زەمەنی جیاوازدا، کە بۆ نووسەر و هەم بۆ خوێنەریش بیرکردنەوە لەوەی ئەم دوو چیرۆکە لە کوێدا بەر یەك بکەون و کۆ ببنەوە، فرە سەختە.

سۆران محەمەدەسوورە
سنە

"ئەدەب و خراپە" جۆرج باتای لە دیالۆگێکی تەلەفزیۆنیدا.. پێشەکی و وەرگێڕانی: هاوڕێ خالید

"ئەدەب و خراپە" کتێبێکە لە دیووە نهێنی و شاراوەکانی داهێنانی نووسین و دەقی ئەدەبی دەکۆڵێتەوە. هەوڵێکی جدی جۆرج باتای فەیلەسوفی فەرەنسییە بۆ گەڕان بە ناوچە شاراوەکانی نووسین و دەروون و لاشعوری نووسەران و داهێنانی فیکری، لە پاڵ ئەمەشدا ڕەخنەکردنی ئەدەبە بە گشتی.
باتای لە پێشەکی کتێبەکەدا دەڵێت "ئەدەب بێتاوان نییە" ئەو تاوانبارە و دەبێت دانی پێدابنێت تەنیا بۆ دانپێدانانی تێوەگلانی لە زانینی خراپەدا دەتوانێت ئەدەبیات بە تەواوی پەیوەندی بکات. بۆ سەلماندنی ئەم بیرۆکەیە لەم کتێبەدا باتای زنجیرەیەک لێکۆڵینەوە لەسەر کارەکانی هەشت نووسەری دیار دەستپێدەکات کە هەر یەک لە: ئیمیلی برۆنتی، بودلێر، بلیک، میشێل، کافکا، پرۆست، و لە کۆتاییدا جینی.

لە 21ی ئایاری 1958 دوای بڵاوبوونەوەی کتێبی (ئەدەب و خراپە)، پیێر دومیات دیالۆگێکی لەگەڵ جۆرج باتای ئەنجامدا، بۆ قسەکردن لەبارەی کتێبەکەوە، بێگومان ئەوە تاکە دیالۆگی تەلەفیزیۆنییە کە باتای قبوڵی کردووە.
پیێر دۆمیات: بەڕێز باتای بەر لەوەی بچینە سەر ناوەڕۆکی کتێبەکە کە ئەمڕۆ چەند پرسیارێکی تێدا دەکەین، ناونیشانی کتێبەکە

دەپشکنین...
...دەتوانی پێمان بڵێیت دەربارەی چ خراپەیەک قسە دەکەیت؟
جۆرج باتای: پێم وایە دوو جۆر خراپەی ناکۆک لە بنەمادا هەیە. یەکەمیان سەبارەت بە پەیوەستیی ئەوەی کە شتەکان لە ڕوانگەی مرۆڤەوە باش کار بکەن و دواتر ئامانجە خوازراوەکان بەدەست بهێنن. لەکاتێکدا ئەویتریان ئەرێنییە بۆ ڕێگەگرتن لە هەندێک تابۆ بنەڕەتییەکان، بۆ نموونە ڕێگری لە کوشتن و قەدەغەکردنی هەندێک ئەگەرە سێکسییەکان.
پییەر دەمیات: ئایا دەتەوێت بڵێیت ئەدەبیات لە خراپە جیا ناکرێتەوە و بە شێوەیەکی ڕیشەیی بەیەکتر بەستراونەتەوە؟
جۆرج باتای: بەڵێ، بە باوەڕی من بێگومان ڕەنگە لە سەرەتادا دەرنەکەوێت، بەڵام پێم وایە ئەگەر ئەدەبیات لە خراپە دوور بکەوێتەوە، بەم زووانە بێزار دەبێت. ئەمە لەوانەیە سەرسوڕهێنەر دەربکەوێت. لەگەڵ ئەوەشدا من پێم وایە دەبێت دەستبەجێ لەوە تێبگەین کە ئەدەب پەیوەستی بە تاقیکردنەوەی نیگەرانییە هەیە و ئەو نیگەرانییە هەمیشە لەسەر بنەمای شتێکە کە ڕوو لە خراپە دەکات، شتێک کە بە دڵنیاییەوە دەبێتە گەڕێکی خراپەی گەورە و بەو شێوەیە دواتر خوێنەری دەخاتە بەردەم ئاسۆیەک، یان لانی کەم لەبەردەم ئەگەری چیرۆکێک کە خراپە بە ئەو کەسانەی گرنگی پێ دەدەن دەگەڕێنێتەوە. ئاسە وە نموونەیەک پێشکەشدەکەم بە ئاسانکردنی بارودۆخەکە، لە ڕۆمانەکەوە کە خوێنەرەکەی ڕووبەڕووی هەڵوەستێکی ڤاوی و گرژی دەبێتەوە ئەمە وا دەکات ئەدەبیات لە بێزاری خوێنەری خۆی بەدوور بگرێت..
پییەر دەمیات: نووسەر، یان لە هەر حاڵەتێکدا نووسەرێکی باش، هەمیشە تاوانبارە کاتێک دەنووسێت؟
جۆرج باتای: زۆرینەی نووسەران هەستی پێ ناکەن لەگەڵ ئەوەشدا، من قەناعەتم بەم گوناهە قووڵانە هەیە. نووسین هەمیشە شتێکە سەبارەت بە ئەنجامدانی پێچەوانەی ئیشە.. لە ڕوانگەی منەوە، ئەمە لەلای من لۆجیکی و تەواو دەرناکەوێت، لەگەڵ ئەوەشدا، هەموو کتێبەکانی وەکو ڕابواردن وایە.
پییەر دەمیات: پییەر دومییت: ئایا دەتوانیت ناوی نووسەرێک یان دوو نووسەر بنێیت کە تۆمەتبار بوون بە نووسین؟ یان ئەوان هەست بە تاوانباری دەکەن چونکە ئەوان نووسەر بوون؟
جۆرج باتای: بەڵێ، پێم وایە بودلێر و کافکا هەن، کە من لە کتێبەکەمدا مامەڵەم لەگەڵ کردووە. هەردوو کیشیان بە پێچەوانەوە ئاگادار بوون لەوەی کە ئەوان لەولاوە خراپ و گوناهکار بوون. بۆ بودلێر، دیار بوو: لەژێر ناونیشانی گوڵی خراپەدا نووسی، وە ئەمە

ئەو شتەی کە بە وردی نوێنەرایەتی بیرۆکەکەی دەکات.. سەبارەت بە کافکا، ئەو بە روونتر ئەمە دەردەبڕێت ئەو پێی وایە کە ئەو تەنها بەهۆی یاخیبوونی لە دژی خێزانەکەی نووسیویەتی، پاشان خۆی لە پێگەیەکی تاوانکاریدا داناوە ڕاستە خێزانەکەی هەستیان بە تاوان کرد چونکە ئەو ژیانی بەخشی بە نووسین. زۆر بەسوودتر دەبوو بۆ ئەوەی ئەو مەدەلەی کە خێزانەکە لە دوای خۆی بەجێی هێشتبوو، واتە بە کردەوەیەکی بازرگانی تێوەگلێنێت و بەیە بە جێهێشتنی ئەو مەدەلە ڕێگایەکی خراپی گرتە بەر.
پیێر دەمیات: پێت وایە کافکا و بودلێر تاوانبار بوون بە نووسینیان؟
جۆرج باتای: پێم وایە هەستیان بە نائاسایی کردووە و هەروەها دەریاخستووە کە ئەوان لە پێگەی منداڵێکن لە بەردەم دایک و باوکیاندا لە ئەنجامدا منداڵێک کە لە دژی خێزانەکەی یاخی بوو خۆی دەخاتە پێگەیەکی خراپەوە چونکە بەبیری دێتەوە کە دایک و باوکی خۆشیانویستووە بەردەوام پێیان وتووە کە نابێت ئەو کارە بکات ئەمە خراپە بە هەستی بەهێزی تاکایەتی هاوتەمەنەکانی، بەڵام ئەگەر لە نووسیندا هەست بە تاوانباری بکەیت، چونکە ئەدەب منداڵانیە، دەبێت وا بیر بکەیتەوە کە ئەدەب زۆر منداڵانیە.
پیێر دەمیات: بەڵام ئەگەر هەست بە تاوانباری بکەیت سەبارەت بە نووسین چونکە ئەدەب منداڵانیە، دەبێت وا بیر بکەیتەوە کە ئەدەب زۆر منداڵانیە؟
جۆرج باتای: پێم وایە شتێک هەیە بە شێوەیەکی بنەڕەتی منداڵانە دەربارەی ئەدەب. ڕەنگە ئەمە کەمێک ناتەبا بێت لەگەڵ سەرسامی هەندێک کەس بە ئەدەبیات و من هاوبەشی ئەو سەرسامییە دەکەم، بەڵام پێم وایە ئەدەبیات بە قووڵتر و بنچینەتر تێناگات مەگەر بیخەینە لای منداڵەکە، ئەمەش مانای ئەوە نییە کە ئەمە لە شوێنەکەی نکوڵی لێدەکەین
پیێر دەمیات: تۆ کتێبێکت لەسەر ئیرۆتیکیزم نووسیوە. ئایا لە ڕوانگەی تۆ لە ئەدەبیاتدا شتێکی ئیرۆتیکی و ئیرۆتیکای منداڵانە هەیە؟
جۆرج باتای: نازانم ئەدەبیات بە گشتی جیاوازە لە ئیرۆتیکیزم، بەڵام بە گرنگی دەزانم کە لە کاراکتەری منداڵانەی ئیرۆتیک، ئیرۆتیکیزمی تەواو، تێبگەم. ئیرۆتیک، کاتێک منداڵێک ڕوودەکاتە یاریەک، یارییەکی قەدەغەکراو. ئەو کەسەی کە بەلای ئیرۆتیکیزمدا ڕادەکێشرێت ئەو کەسەیە کە خۆی لە بارودۆخێکدا لەبەردەم دایک و باوکیدا دەبینێتەوە ئەو دەترسێت لەوەی کە لەوانەیە بەسەری دابەن، بەڵام زۆر دوور دەکەوێتەوە بە هەستکردن بەو ترسە، بەیە وەک گەورە

ئاساییەکان وەک پێویست دەرناکەوێت، دەبێت هەست بە ترس بکات. هەروەها گرنگە خۆی لەو دۆخەدا بدۆزێتەوە کە منداڵ بووە، واتە تێیدا بەردەوام هەست بە مەترسی ڕەخنە دەکات، هەرچەندە دڵڕەقانە. نەتواناوە

پیەر دۆمیات: پێم گرنگە بگ□□م□وە سەر ناونیشانی کتێبەکە، ئایا بەو جۆرە منداڵیی و بەمنداڵانە تاوانبارکردنانە بە گشتی سەرکۆنەکردنی ئەدەب و خراپە پێک ناهێنن؟

جۆرج باتای: بێگومان ئاگادارکردنەوەیە، واتە دەبێت هۆشداری بدەین لە ئەگەری ڕووبەڕووبوونەوەی مەترسی، بەڵام دەکرێت ئەوەی ئاگادارمان کردەوە لە ئامرازەکانی بەرەنگاربوونەوەی ئەم مەترسی□ بدەین، ڕووبەڕووی ئەو مەترسی□ ببینەوە کە بە بڕوای من مەترسی□کی گەورە و جیددیە، بەڵام مر□ق ت□نیا مر□ق با بیر لە تراجی و شکسپیر و زۆر حاڵەتی تر بکەینەوە کە زۆر لە ئەوان دەچێت. ئەدەب ئەوەیە کە وامان لێدەکات ڕووبەڕووی خراپترین ببینەوە و بزانین چۆن بەرەنگاری ببینەوە و زاڵبین بەسەریدا. بە کورتی، هەر کەسێک یاری بکات لە یاریەکەدا هێزی ئەوە دەدۆزێتەوە کە زاڵ بێت بەسەر ترسناکی یاریەکەدا.

پێشەکی و وەرگێرانی: هاوڕێ خالید

فلاشبـــــاک- 20.. لە دەفتەری بیرەوەریی رۆژانەوە.. ستیڤان شەمزینی

بەشی بیست

ئێستا کاتژمێر چواری عەسرە، دوێنێ لە نەخۆشخانەی فریاکەوتنی سلێمانی دەرچووم، پاش ئەوەی سێ رۆژ لەوێ مابوومەوە، بەهۆی ئەوەی لەلایەن گروپێک لە ئیسلامییەکانەوە بە سەرپەرشتی “فەرهەنگ نامۆ” لە نزیک گۆڕستانی شێخ محێدین “پشت مۆزەخانەی سلێمانی” بە چەقۆ هێرشم کرایە سەر، لە دوو لاوە بریندارانیان کردم، ئەمە زنجیرەیەک رووداوی بەرنامە بۆ داڕێژراوە دژی کۆمۆنیستەکان. سێ رۆژ بەر لەو رووداوەی

من، هاوڕێی کۆمۆنیستمان "فەرهاد فەرەج"ی نووسەر و سەرنووسەری رۆژنامەی "پەیڕەو" لە شەوی 10-17 ماڵەکەی خۆیدا بە دەمانچەی بێدەنگ تیرۆر کرا. تیرۆری کۆمۆنیستەکان لە هەشت ساڵی دوای راپەڕینەوە بۆتە دیاردەیە. چوونکە هەردوو لایەنی ئیسلامی و ناسیۆنالیزم، ئەجیندای چەپ بە هەڕەشە لەسەر ئایندەی سیاسیی خۆیان ئەبینن.

پێشتریش لەلایەن "فەرهەنگ نامە"وە هەڕەشەی کوشتنم لێکرابوو، کە چەندان گەنجم لە گەڕەکەکەی ئەو و ناو مزگەوتەکانەوە هێنایە دەرەوە و بە بیری چەپ و کۆمۆنیزم هزرم رۆشن کردنەوە. زیاتر لە پەنجا گەنجم تەنیا لە گەڕەکێکی سەهۆڵەکە و شێخ محێدین لە دەوری حەلقەکەی خۆمان کۆکردۆتەوە کە هەندێکیان زۆر چالاکن لە نموونەی هاوڕێیان "سەزدار، خالید ئەژی، دەستی کەمال، بەهادینە سوور، نەوشیروان، نەوزاد مام حەسەن". ئەمانە بەشێکیان پێشتر هاتەچۆی مزگەوتیان ئەکرد، بەڵام ئێستا لە چالاکترین کۆمۆنیستەکانن، چالاکترین خوێنەرەکانن، ئەوان سەرەتا بەهۆی منەوە بوون بە کۆمۆنیست، بەڵام هەنووکە لە خۆم چالاکتر فەعالیەتی سیاسیی و رۆشنگەریی ئەکەن. ئەوەش بووە هۆی تەقینەوەی تووڕەیی ئیسلامییەکان لە بەرامبەرم.

هۆکارێکی تریش ئەوەیە، سەرەتای ئەمساڵ کاتێ ئەندامێکی سەرکردایەتی بزووتنەوەی یەکبوونی ئیسلامی کە وا بزانم جێگری وەزیری ئەوقافیشە لە بەندگەی مزگەوتی "عوسمانی کوڕی عەفان" لە گەڕەکی شێخ محێدین، وتاری ئاگرینی ئەخوێندەوە بۆ سەدان هەرزەکار و تێیدا فەتوای کوشتنی کۆمۆنیستەکانی ئەدا، سەدان گەنجی بەنجکراو بە تریاکی ئاین حەماس گرتبوونی،. تیمەکەی ئێمەش بڕیارماندا بچینە ناو مزگەوتەکە و دەمکوتی بکەین، تیمەکەش پێکهاتبووین لە"عەباس، خالید ئەژی، هەڵکەوت کەنفە، سەزدار، خۆم". بەهۆی ئەوەی کارەبا نەبوو بە پاتری ئۆتۆمبیلیش بەندگەکەیان خستبووە کار، دوو لەکز هۆڵی مزگەوتەکەی رووناک ئەکردەوە، عەباس چووە ژێر دانەیەکیان، سەزداریش چووە ژێر ئەویتر. خالید و هەڵکەوت کەنفە و من چووینە نزیکی مەلاکە، کە دە دوانزە چەکداریش پاسەوانیان ئەکرد. کۆدی ئێمە ئەوەبوو کە کەوتنە هاوار هاواری تەکبیر، سەزدار و عەباس لەکزەکان بکوژێننەوە و ئێمەش پەلاماری مەلا بدەین.

هەر بەو جۆرە بوو کاتی مەلا وتی "ئەبێ رەگی ئەو کۆمۆنیستە مەلعونانە لە ریشەوە دەربکەین، بۆ ئەوەی بزانن ئوممەتی ئیسلام و کوردی موسڵمان قبوڵیان ناکا". عەباس و سەزدار خێرا پێیان دایە لەکزەکان و کوژاندیانەوە ئێمەش بە مشتەکۆڵە و شەق کەوتینە سەر دەموچاوی مەلا، لە هەر چوار لاوە بووە بە تێکەژان و میلی چەک

راکێشان، بەڵام بە خێرایی کارەکەمان ئەنجامدا و بەرەو دەرگای سەرەکی مزگەوتەکە هەڵاتین. کە هاتینە دەرەوە "سمکۆی تەهای سەید عەلی" کە هاوڕێمان بوو بەڵام کۆمۆنیست نەبوو، ئەمەی بینی و بەهۆی ئەوەی باوکی ئەفسەرێکی باڵا بوو، هەمیشە چەکی پێبوو، کڵاشینکۆفێکی مزەلی پێبوو کە مەخزەنی هەفتا و پێنجی لەسەر بوو، میلی راکێشا رووەو مزگەوتەکە تا ئەمە دوور کەوتینەوە، ئیتر بەو جۆرە دەرباز بووین، دواتر هەواڵمان بۆ هات کە مەلاکەمان باش وێران کردووە.
لە تەواوی ئەمەدا ویستیان بە چەقۆ لەناوم ببەن، "فەرهەنگ نامە" کە ناسیاویشمان هەیە، باشترین تیرۆریست بوو ئەو کارەیان پێ سپاردبوو، چوونکە بیرمە پێش چەند ساڵ چەندین پەیکەر و کاری تەشکیلی "شیلان"ی خوشکی شکاندبوو بە بیانووی ئەوەی حەرامە، ئەو سە لە هیچ توندوتیژییەک ناکاتەوە. لای کەسەکیش وتبووی گوایە من زانیاریی لە دژی ئیسلامییەکان لە رۆژنامەی "رۆژنامەنووس" لەسەر شێوەی چالاکی و شانە و رێکخستنە ئیسلامییە چەکدار و بە چەکەکان بڵاو ئەکەمەوە. بەڵام راستییەکەی ئەوەیە دوور و نزیک پەیوەندییم بەو رۆژنامەوە نییە، تەنیا ئەوە نەبێ سەرنووسەری ئەو رۆژنامەیە هاوڕێیەکی ئاساییمە. سەیرە خانەوادەی ئەمە ئەزموونەکی تاڵەمان هەیە لەگەڵ ماڵەی "نامە"! چوونکە پێش چەند ساڵێش "حەمەسوور"ی برای کە مفەوەزی ئاسایشی یەکێتییە هاتە سەر ماڵمان لەگەڵ ئەو تیمەی ماڵەکەیان پشکنین کە نیازیان وابوو خانووەکەمان لێ داگیر بکەن.!.
بیر لە شتی ناخۆش ناکەمەوە، دڵنیام رۆژێک ئەمە سەرئەکەوین، ئەوانیش وەک تیرۆریست ناویان ئەچێتە ناو چیرۆکەکانی مێژووەوە. دڵنیام کە خۆری ئەمە هەڵهات، ئەوان شەمشەکوێرە ئاسا ئەچنەوە ناو تاریکایی.
دێڕە شیعرێکم هەیە ئێستا:

خۆر وەک خەنجەرێکی زێڕ جەرگی تاریکی هەڵدەدڕێ
ئاسمان دوای هەورە رەشەکان روون روون ئەبێتەوە
زەوی دوای لافاو دەی وەک خامەکی سپی پاک ئەبێتەوە
مرۆڤیش پەیوستی بە خەنجەری تیژی بیرێکی رووناک و
رامانێینی هەوری رەشی کینە و لافاوی شەڕشەکە

24-10-1999

ستیڤان شەمزینی

تێبینی: ئەم بەشە لە لاپەڕە 67-72 کتێبی "فلاشباک"چاپ و بڵاوکراوەتەوە. کتێبەکەش لە سەرەتای ساڵی 2017 چاپ بووە

2 قەسیدەی دی لە (عبدالوهاب بەیاتی)ـەوە.. و : نەژاد عزیز سورمێ

مێتەکەی شەو و ڕۆژان

زەوی خەون بە لەدایك بوونی پەیامبەرێك دەبینێ
ئاسۆکان لە داد پێ بکا
زەوی خەون بە وەلەدبوونی وەرزان دەبینێ
منیش لە شەقامدا تەرمێکم هەڵگرتووە
تا کە شەو داهات
لە باخچەیەك
یا قەحپەخانەیەك بینێژم .
لە قاوەخانەیەك
یا بە تارایییەکی نوور
چەهرەی خۆم لە خوا و لە تۆ بشارمەوە ..
مەست لە شەرمان
دەگریم
گۆرانییەکە دەڵێ :
دوای ئەوەی دەنگی بولبول پێ کرا
سترانبێژ کە لە قەوانێکدا گۆرانی بۆ خۆر دەچڕێ
پاش ئەوەی فرۆشرا و سەری گۆرانیبێژ سپی بوو
خوێنی گوڵیش بەسەر ئاسۆدا هاتە خوار
گۆرانییەکە چی دەوت ؟
چۆلەکەش بەسەر شۆستەی شەوا دەمرن
پەیامبەری چاوەڕوانکراویش
هێشتا لە ئەشکەوتدا نوستووە
هێشتا باران بەسەر دیواری ماڵە بەساڵاچووەکانەوەیە
سەربانی شارانیش دووگیان و
ڕیکلامی دەڵاڵەکانی خانوو
بە خوێن
لەدایك بوون و مردنی وشە دەنوسێتەوە

منیش تەرمێکم لە شەقاما هەڵگرتووە
ڕووی خۆم لە خوا و لە تۆ شاردوەتەوە .

بۆ دەگری ؟
ئەی ڕووباری ئەفسانەیی
کە شیر دەداتە مەمکی شار
خاشاکی بەرەو دەریایان هەڵگرتووە
بە ئەسپە تۆپیوەکان و
پاشماوەی گالیسکە تێکشکاوەکانەوە
منیش لەدایك بوونی ڕۆژ
لە چاوی ئەو پشیلانە دەبینم
ئاوزنگ ئەدەن
دوای ئەوەی دەنگی بولبول پێ کرا و
سترانبێژیش کە گۆرانی بۆ خۆر لە قەوانێکا دەچڕی ..
تەرمەکە دەگریا
وەختێ من لە شەقامدا بە دوای تۆدا دەگەڕام
کە ڕۆژ مرد پێککگەیشتین
پاشان شەو دوای ڕۆژێ هات
ڕۆژێکی دیش پاش ئەو ڕۆژە و
قەوانەکە دەخوولێتەوە ..
گۆرانیبێژەکەیش بە دەنگێك
ساڵان کەرخییان کردووە
هەڵپەیەتی بەو دیو تاریکاییدا ڕۆ دەکا
.. ..
.. ..
گۆرانییەکە چی دەوت ؟
گۆرانییەکە چی دەوت ؟

کەشیش

ڕۆژگاری هاوین و جەستەی گوڵ
کە لە ژێر ماچی نووردا دەمرن
لاقەکراوێکی شەکەت
چایش لەسەر ئاگردا دەکوڵێ

- کێ لێرەیە ؟
قەوانێك دەخوولێتەوە
- کەس

شەو لەگەڵ ڕۆژدا یەك دەگرێ
جەستەی گوڵیش لەسەر ئاگرە
تۆیش لە‌ ژێر لێومەوە كاهینێكی نهێنییان دەدركێنێ
قوربانییەكە قەساب بە مەمكی ڕووتییەوە
بە دیواری هەڵواسیوە ..
ئەی ئەو ژنەی بە ئەشكەوتەكانی بۆرژان و
ئەفسانە و جادوودا سەر دەكەوێ
دەچێتە باڵ جادووگەر و شەڕوان و شاعیر
گوڵی هاوینەیش كە لە بێشەڵاناندا دەمرێ
لە ژێر لێوەكانمدا نهێنی هەڵخەلەتێنەری دەدركێنێ
منداڵیی ڕۆژ و
ئەسپی دەریا و یاقووتی ئەشكەوتەكانی ئاگر و
ترپەی بارانم پێ دەبەخشێ ..

- كەس نییە

لە قووڵایی شەوانی بابل دا بووین
بەسەر شوورەكانییەوە شەڕمان دەكرد ..
من و تۆ ڕووپۆشی عاشقانمان پۆشی بوو
بەسەر شوورەكانەوە بووین
لەژێر ماچی ئەو هاوینەدا دەمردین
كە نامرێ
بە دوای گالیسكەكانی نووردا دەكەوتین
من و تۆ دەیپۆشین ..
هەردووكمان بەسەر قەوانێكەوە بووین دەخوولایەوە
یاقووتی چاوی جادووگەری شار دەدزین
گۆرانییەكی خەمبار
بە گەڕەكەكانیدا دەسوڕێینەوە .
ئەی ژنی لەدایك بوون و مەرگ
كە لە بانگی كەڵەشێر و
پێكەنینی قەرەجە پاشاكان چاوەڕێ دەكەی
لە كوێوە دێی ؟
بۆ كوێ دەچی ؟
ئێمە بەسەر شوورەكانەوە بووین
من و تۆ ڕووپۆشی عاشقانمان پۆشی بوو
مردبووین
قوربانیی خواوەندی قوڕ
بۆ فورات دەنێرین
جەستەی گوڵیش لە‌ ژێر ماچی نوورەوە

لاقه كراو و شه‌كه‌ت
تۆیش پێده‌كه‌نی
به ڕووتی بۆ خۆر پێده‌كه‌نی
ئێمه به‌سه‌ر شووره‌كانییه‌وه
سرووتمان ده‌نواند
ئه‌ی ئه‌و ژنه‌ی له ئه‌شكه‌وته‌كانی خه‌ودا لاقه ده‌كرێی
له باخچه‌كانی فورات
له ژێر ماچی قوڕدا
وه‌ختێ له دایك ده‌بی
له كوێوه دێی و ؟
بۆ كوێ ده‌چی ؟

(*) هه‌ر دوو قه‌سیده له به‌شی دووه‌می (عبدالوهاب البیاتی – الاعمال الشعریة) بڵاوكردنه‌وه‌ی (المؤسسة العربیة للدراسات والنشر – بیروت)
چاپی 1995 كراون به كوردی . بڕوانه لاپهڕه 207 و 209 .

□

□

□

چرائەرخەوانیەكانی زەردەپەڕ..
شیعر/ كاوە عوسمان عومەر

با ببریسكێتەوە،،،
چرا گڕینەكانی زەردەپەڕ،
هەزاران بازووی مەشخەڵی سوور،
شكانی شەختەی مێژوی سیخناخ..
بە نائۆمێدی و مەرگ ،،
با ببریسكێتەوە،،،
چرای درەوشاوەی زەردەپەڕ،،،

ژێربەیداخی خوێن،
هەزاران بازووی مەشخەڵی سوور،
بڵند هەڵیکا،،
چارۆکەی ئەفسوناوی کەشتی هیوای دوور..
خۆر دابگرن،
بێلانەکان،،،
کۆیلەکانی ماشین و سکرین ،،
چەرخێکی نوێ،،
با کڵپ□ بگرێ ،
جارێکی تر…
جیهانێکی مۆمیاکراو،،
تروسکەی چاو ،،
بڵند سەیرکا، وەک..
هەڵکشانی ئەستێرەیەک،،
بازووی ئاڵتون،
خۆر دابگرن،
چەرخێکی نوێ،،
بینوسنەوە سرودی یاخیبونێکی مەزن..
لە ماشین وداتای ژەهر،،
لە بۆرسەی دڵ ،،
با کڵپ□ بگرێ ،
مەشخەڵێکی تر،،
با بدرەوشێتەوە،
چرای مەزنی زەرد□ پەڕ،،
هەزاران بازووی مەشخەڵی سوور.

شیعر/ کاوە عوسمان عومەر

..……………………………………………………

وێنەکە کارێکی هونەری فۆتۆگرا فەر
(Mabel Amber)
بە سوپاسەوە لە پەیجی فەرمی خۆی وەرگیراوە